



Rolf Lovén
Avfall
08-508 465 59
rolf.lovén@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2007-10-23

Riktlinjer för etablering av återvinningsstationer

Förslag till beslut

1. Trafik- och Renhållningsnämnden beslutar att i de fall inget annat lämpligt utrymme finns får parkeringsplatser tas i anspråk för att uppnå viljeinriktningen om 100 nya återvinningsstationer.
2. Ärendet överlämnas till Stadsbyggnadsnämnden och Exploateringsnämnden för beaktande.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Marita Söderqvist
Avdelningschef

Sammanfattning

Arbetet med framtagning av 100 nya platser samt ett antal ersättningsplatser för återvinningsstationer pågår för fullt i enlighet med överenskommelsen med Förpacknings- och tidningsinsamlingen, FTI, och de av kommunfullmäktige lämnade direktiven.

I ytterstadsområdena bedöms arbetet ske planenligt. En första inventering av innerstaden har dock visat på ett antal betydande svårigheter med hänsyn till tät bebyggelse/infrastruktur, trafikflöden och avsaknad av platser med tillräckligt stor yta för att rymma en komplett återvinningsstation.

För att uppnå framgång i projektet ”100 nya återvinningsstationer”, när det gäller innerstaden, är det därför mer eller mindre nödvändigt att parkeringsplatser kan användas som möjliga etableringsytor i de områden där inga andra alternativ finns.

Bakgrund

Avtalet

Kommunfullmäktige beslutade 2006-12-11 att godkänna ett nytt avtal med producenterna avseende återvinningsstationer för returpapper och förpackningsavfall på offentlig mark m.m. Samtidigt bemyndigades Trafik- och renhållningsnämnden att samordna stadens agerande beträffande sådant avfall som omfattas av producentansvaret.

Avtalet innebär att parterna ska sträva efter en samlad etablering av 350 återvinningsstationer inom Stockholms kommun och att staden aktivt skall vara behjälplig med att finna lämpliga platser. För närvarande står ca 250 platser till förfogande, vilket skulle innebära att ytterligare 100 platser skall erbjudas. Detta skall ske under en treårsperiod med ca 30-35 platser per år. Vidare innebär avtalet också att ersättningsplatser skall anskaffas för sådana platser, som staden av någon anledning måste använda för andra ändamål eller där omprövning skett om t.ex. platsens lämplighet. En komplett återvinningsstation upptar en yta om 15,0 x 2,0 m = 30 kvm, en singelbehållarstation 11,0 x 2,0 m = 22 kvm.

Fråga vid nämndsammanträdet 2007-08-28

Vid nämndsammanträdet 2007-08-28 ställde ledamoten Mats Lindqvist (mp) en fråga om när de 100 nya platserna för återvinningsstationer kommer, och var de ska placeras. Kontoret ser detta tjänsteutlåtande som svar på frågan.

Ersättningsplatser

Förutom behovet av nya platser finns också ett visst behov av ersättningsplatser, då ett antal befintliga platser är föremål för omprövning. Detta behov ligger just nu i storleksordningen 15 – 20 platser och återfinns i följande områden.

Enskede-Årsta-Vantör	1 ev. 2 platser
Farsta	2-3 ev. 4 platser
Hässelby-Vällingby	1 plats
Norrmalm	2 ev. 3 platser
Skarpnäck	2 ev. 3 platser
Skärholmen	1 plats
Spånga-Tensta	1 plats
Södermalm	3 platser
Östermalm	1 ev. 2 platser

Juridiska förutsättningar

Att nyttja offentlig plats, dvs. gatan, trottoaren, torget och parken, till något annat än vad den primärt är menad för är tillståndspliktigt enligt ordningslagen (1993:1617), 3 kap 1 §. Återvinningsstationer är tillståndspliktiga. Polisen är tillståndsmyndighet och bedömer en inkommen ansökan med hänsyn till trafiksäkerhet samt allmän ordning och säkerhet. Kommunen, som förvaltare av den offentliga platsen, är remissinstans med vetorätt. Om kommunen avstyrker en ansökan ska polisen inte utfärda tillstånd.

Kommunen har rätt att ställa villkor i samband med att man tillstyrker en ansökan, i enlighet med 3 kap 15§. Dessa villkor ska gälla de intressen som kommunen har att bevaka i fråga om skötsel av den offentliga platsen, markanvändning, stadsbild, miljö och trafik.

I enlighet med plan- och bygglagen är alla återvinningsplatser bygglovspliktiga, oavsett om de endast ska finnas på plats under en begränsad tid. Stadsbyggnadsnämnden fattar beslut om tillfälligt bygglov efter kungörelse, grannhörande samt remissförfrågan från berörda kommunala instanser.

Trafikkontorets synpunkter

Platsinventering

Ett inventeringsarbete har påbörjats för att få fram lämpliga förslag till placering av dessa 100 nya platserna och arbetet har utgått ifrån och baserats på den viljeinriktning som framgår av en av avtalets bilagor. I dagsläget har det för ytterstadsområdena tagits fram ca 45 förslag till nya platser av återvinningsstationer samt ungefär lika många alternativa platser. Dessa bearbetas nu av kontorets handläggare enligt de kriterier som gäller för markupplåtelse, lämplighet ur trafiksäkerhetsperspektiv, hämtningsmöjligheter och andra nödvändiga förutsättningar.

Behovet av nya platser i innerstaden uppgår till 54 platser med nuvarande behållarstorlek. En första inventering av innerstaden har dock visat på ett antal betydande svårigheter med hänsyn till tät bebyggelse/infrastruktur, trafikflöden och avsaknad av platser med tillräckligt stor yta för att rymma en komplett återvinningsstation. Några av dessa kan eventuellt ersättas med nedsänkta behållare eller singelbehållare för glasförpackningar alternativt tidningar. Nämnden har också givit kontoret i uppgift att i samråd med FTI ta fram förslag till utformning för mindre och mer estetiskt tilltalande behållare.

För att ge en mer visuell bild av situationen i innerstaden redovisas på en kartbilaga stadsdelarna Norrmalm och Östermalm med sina nuvarande 30 stationer. Behovet av nya stationer är geografiskt utplacerat i form av numrerade

gula fyrkanter. Varje fyrkant representerar ett område inom vilket en ny plats rimligen borde vara belägen. De befintliga stationerna är utmärkta med en rund prick och en femsiffrig numrering i rött. (Bilaga 2)

Dagsläget för inventeringsarbetet framgår av bilaga 1, Statusrapport – projekt nya Återvinningsstationsplatser.

Bedömningskriterier för utplacering av återvinningsstationer

- Tillräcklig yta/område – lämplig yta
- Trafiksäkerhet – närhet till korsning, övergångsställe m.m.
- Möjlighet att lyfta behållarna – fri höjd
- Kan hämtningsfordon köra vidare utan att backa – belastning på mark
- Säkerhet för materialavlämnare, hämtpersonal och övriga trafikanter
- Närmiljön – siktskymmande, störande m.m. för andra verksamheter och boende.

Prioritering av markanvändning i innerstaden

Stockholm, framförallt innerstadens offentliga ytor, pulserar idag av olika företeelser såsom evenemang, uteserveringar, reklamanordningar, luftintag, elskåp, träd, cykeluppställningar, olika parkeringsplatser, mm. Det är stor konkurrens om just den offentliga platsen där även återvinningsstationer ska placeras. Gångbanor bör förstås i första hand vara framkomliga för gående och kan inte belamras mer på många ställen.

Detta aktualiserar frågan hur markanvändningen ska prioriteras i framförallt innerstaden.

Kontoret önskar få prövat huruvida vi i den fortsatta inventeringen och handläggningen av nya återvinningsplatser i innerstaden kan föreslå parkeringsplatser som möjliga etableringsytor i de områden där *inga* andra alternativ kan finnas.

En etablering på parkeringsyta är praktisk då markunderlaget är jämt och hårdgjort. Tömning kan ske utan den risk det innebär att lyfta behållare över parkerade bilar. En komplett återvinningsstation upptar en yta om ca 30 kvm och det försvinner då 3 parkeringsplatser.

Kontoret är medvetet om att detta förslag i viss mån motverkar fullmäktiges mål om att öka antalet parkeringsplatser, men anser att det är nödvändigt att dessa ytor i vissa fall tas i anspråk för att uppnå målet om 350 återvinningsstationer.

Alternativ till att ta parkeringsplatser i anspråk skulle i viss utsträckning kunna vara parkmark.

Nedgrävning av återvinningsstationer

I förslaget till "Budget 2008 för Stockholms stad och inriktning för 2009 och 2010" föreslås att Trafik- och renhållningsnämnden skall fortsätta diskussionen med förpackningsindustrin om nedgrävning av återvinningsstationer (2008).

När det gäller placering av stationer i områden av mer estetiskt känslig karaktär pågår en översyn om var en eventuell "nedgrävning" av en station kan vara ett alternativ. Det är dock viktigt att understryka att rent ytmässigt innebär inte en fullskalig nedgrävd återvinningsstation någon större ytmässig vinst. Nedgrävda behållare skulle kunna kompletteras med behållare ovan jord men med annan utformning än den traditionella.

Frågan om nedgrävda behållare behandlades på nämndens sammanträde den 25 september 2007 då kontoret också fick i uppdrag att återkomma med ytterligare platser där det är lämpligt med nedgrävda stationer. Kontoret återkommer under våren 2008 med en lägesrapport om hur arbetet fortgår.

Samordning mellan stadens förvaltningar

För att kommunfullmäktiges mål angående antalet återvinningsstationer ska bli lättare att uppnå, behöver en samordning ske i ett mycket tidigt skede. Det är därför av största vikt att även andra berörda nämnder såsom stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden beaktar detta mål i sitt arbete. Föreliggande ärende överlämnas därmed till Exploateringsnämnden och Stadsbyggnadsnämnden för beaktande.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att nämnden beslutar att i de fall då alternativ är uttömda och inget annat lämpligt utrymme finns får parkeringsplatser tas i anspråk för att uppnå målet om 350 återvinningsstationer och att ärendet överlämnas till Exploateringsnämnden och Stadsbyggnadsnämnden för beaktande.

Slut